

Inspireren

Ondersteunen

Uitdagen

Sociaal en Emotioneel Ontwikkelen met Covey

Dinsdag 14/05/2024

DOEL

Ik leg jullie kort de 7 eigenschappen van effectief leiderschap uit.

Ik toon hoe je er in de klas/school mee aan de slag kan ter ondersteuning van de sociale en emotionele ontwikkeling van leerlingen.

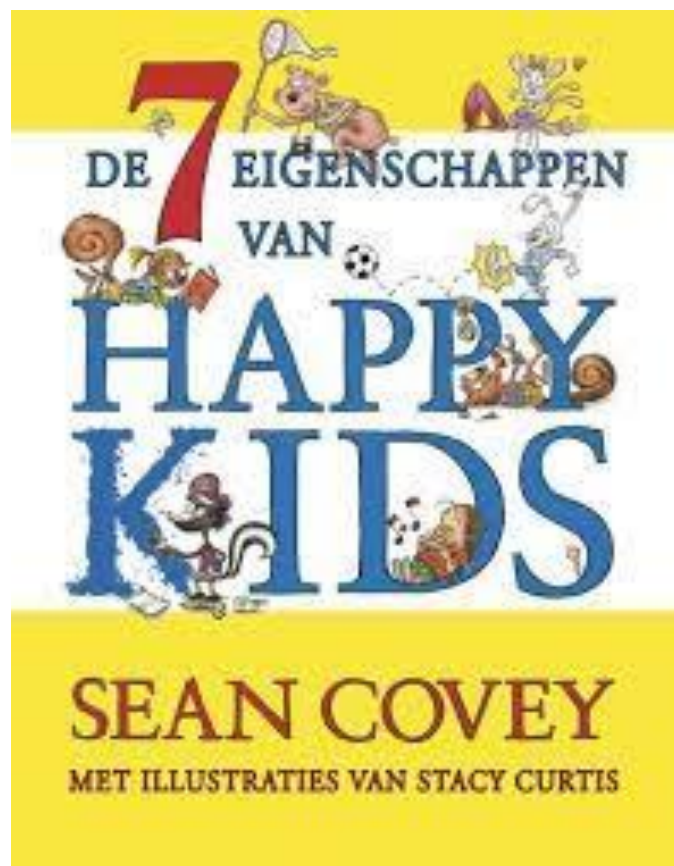
Stephen R. Covey

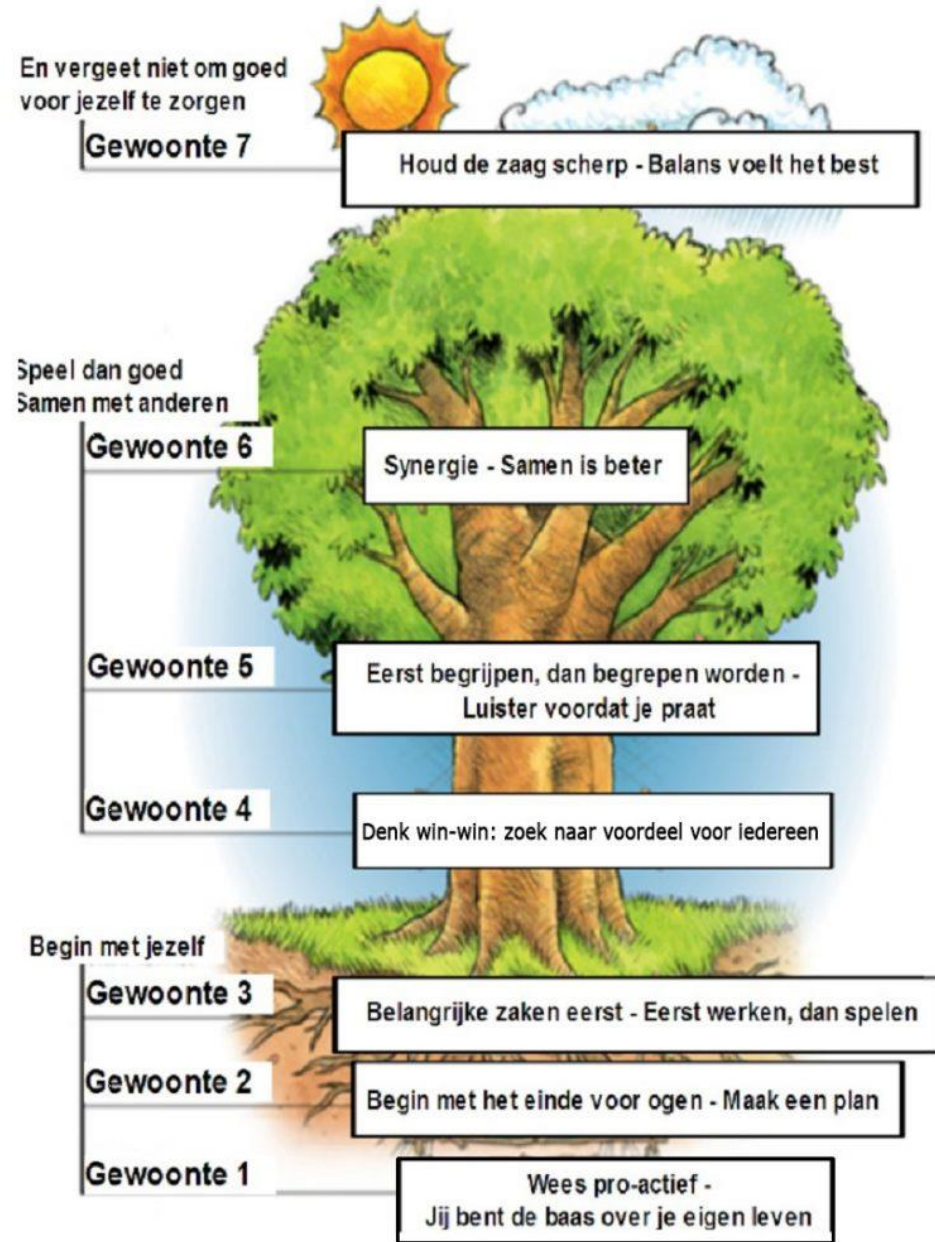
- Stephen R. Covey (1989):
 - ‘ The 7 Habits of Highly Effective People.’
- Persoonlijk leiderschap ontwikkelen vanuit balans
 - zelfvertrouwen en self-efficacy
 - leren samenwerken
 - zelfzorg

Sean Covey

- Zoon van...
- Vertaald op kindermaat en tienermaat
- Leader in Me – scholen in de VS, Zweden, Nederland, enz...

En vergeet niet om goed voor jezelf te zorgen

Gewoonte 7

Houd de zaag scherp - Balans voelt het best

Speel dan goed Samen met anderen

Gewoonte 6

Synergie - Samen is beter

Gewoonte 5

Eerst begrijpen, dan begrepen worden -
Luister voordat je praat

Gewoonte 4

Denk win-win: zoek naar voordeel voor iedereen

Begin met jezelf

Gewoonte 3

Belangrijke zaken eerst - Eerst werken, dan spelen

Gewoonte 2

Begin met het einde voor ogen - Maak een plan

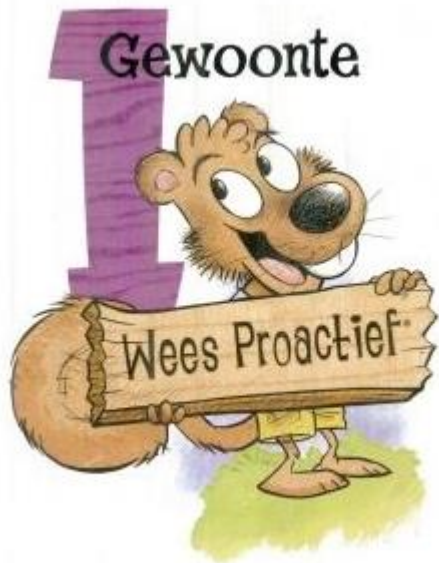
Gewoonte 1

Wees pro-actief -
Jij bent de baas over je eigen leven

Overwinningen op jezelf

- Van afhankelijkheid naar onafhankelijkheid
- Persoonlijke groei in autonomie

Ik heb verantwoordelijkheidsgevoel. Ik neem initiatief. Ik kies mijn gedrag, houdingen en stemmingen. Ik geef anderen niet de schuld van mijn fouten. Ik ben alleen te kwetsen als ik daarvoor kies.

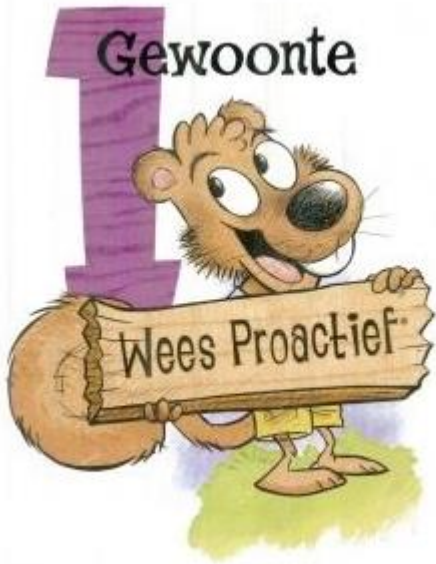
- *Ik verveel me.*
- *Het is saai.*
- *Dat is niet eerlijk.*
- *Hij/zij is begonnen.*
- *De toets was te moeilijk.*

- Ik ben verantwoordelijk voor mezelf.
 - Ik heb altijd een keuze.
 - Cirkel van Invloed
 - Cirkel van 8
- Ben je een **KIK**ker of een **DIP**per?

Gewoonte 1

Wees pro-actief -
Jij bent de baas over je eigen leven

Gewoonten Leerkrachtgebonden

1 Gewoonte 1: Wees Proactief

- 2 De leerkracht heeft de spullen klaarliggen voor de start van de les.
- 3 De leerkracht laat leerlingen zelf een oplossing bedenken.

Gewoonten Leerlinggebonden

1 Gewoonte 1: Wees Proactief

- 2 De leerlingen zijn (intrinsiek) gemotiveerd om aan het werk te gaan.
- 3 De leerlingen ondernemen zelf actie om hun kennis of vaardigheid te verbeteren.

Gewoonte 1

Wees pro-actief -
Jij bent de baas over je eigen leven

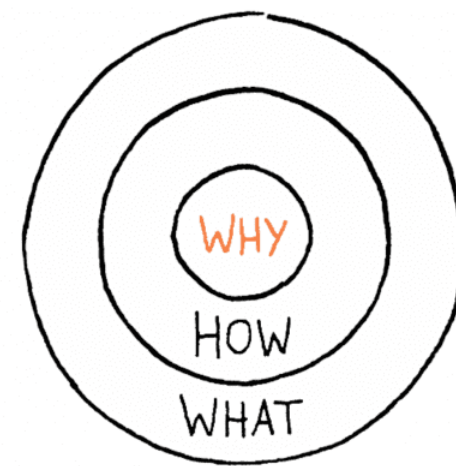
Gewoonte

Ik plan vooruit en stel doelen. Ik doe betekenisvolle dingen en maak een verschil. Ik ben een belangrijk onderdeel van mijn groep en draag bij aan de missie en visie van mijn school, en ik doe mijn best om een goede burger te zijn.

- *Ik wil ... kopen, maar heb geen geld.*
- *Ik wil ... worden, maar dat zal waarschijnlijk niet lukken.*
- *Een verhaal schrijven in 1 lesuur lukt nooit als je denkt dat het een volledig boek moet worden...*

- Doelen leren stellen → SMART
- Planning opmaken over hoe de doelen te bereiken
- Groeien in kleine stappen → comfortzone stap voor stap groter maken

Gewoonte 2

Begin met het einde voor ogen - Maak een plan

4 Gewoonte 2: Begin met het einddoel voor ogen

- 5 De leerkracht communiceert duidelijk wat het einddoel is.
- 6 De leerkracht stimuleert de leerlingen om mee te denken over het einddoel.
- 7 De leerkracht controleert of het einddoel behaald is.

4 Gewoonte 2: Begin met het einddoel voor ogen

- 5 De leerlingen weten wat het einddoel is.
- 6 De leerlingen denken kritisch na over een realistisch einddoel.
- 7 De leerlingen zijn geïnteresseerd in het einddoel.

Gewoonte 2

Begin met het einde voor ogen - Maak een plan

Ik besteed mijn tijd aan dingen die het belangrijkste zijn. Dat betekent dit ik nee zeg tegen dingen waarvan ik weet dat ik ze niet moet doen. Ik stel prioriteiten, maak een schema en volg mijn plan. Ik ben gedisciplineerd en georganiseerd.

- *Ik kon de toets niet leren, want ik moest weg met mijn ouders.*
- *Ik had geen tijd voor mijn huiswerk, ik had voetbaltraining.*
- *Mijn moeder vergat mijn zwemzak/brooddoos.*

- Time-management (Kwadrant van Eisenhower)
- Routine
- Eerst werken, dan spelen
- Ik oefen zelfcontrole

Gewoonte 3

Belangrijke zaken eerst - Eerst werken, dan spelen

8 Gewoonte 3: Belangrijke zaken eerst

9	De leerkracht biedt leerlingen de kans om zelf een planning te maken.
10	De leerkracht geeft het goede voorbeeld door belangrijke zaken eerst te kiezen.

8 Gewoonte 3: Belangrijke zaken eerst

9	De leerlingen kiezen ervoor om de belangrijkste taak als eerst af te ronden.
10	De leerlingen kunnen uitleggen waarom ze een bepaalde keuze in volgorde van taken nemen.

Gewoonte 3

Belangrijke zaken eerst - Eerst werken, dan spelen

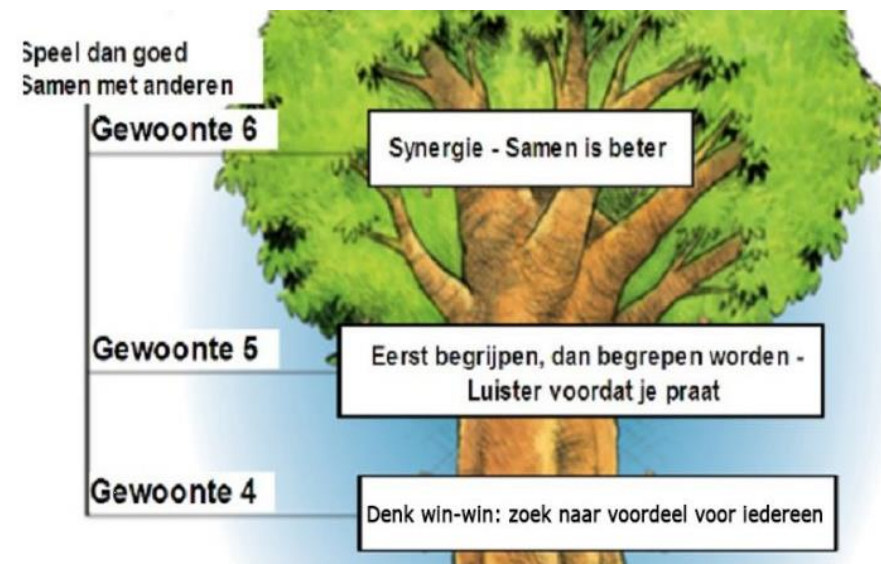
Overwinningen op jezelf

- Van afhankelijkheid naar onafhankelijkheid
- **Persoonlijke groei in autonomie**

Overwinningen op de omgeving

- Van onafhankelijkheid naar wederzijdse afhankelijkheid
- Effectiever samenwerken en wederkerigheid

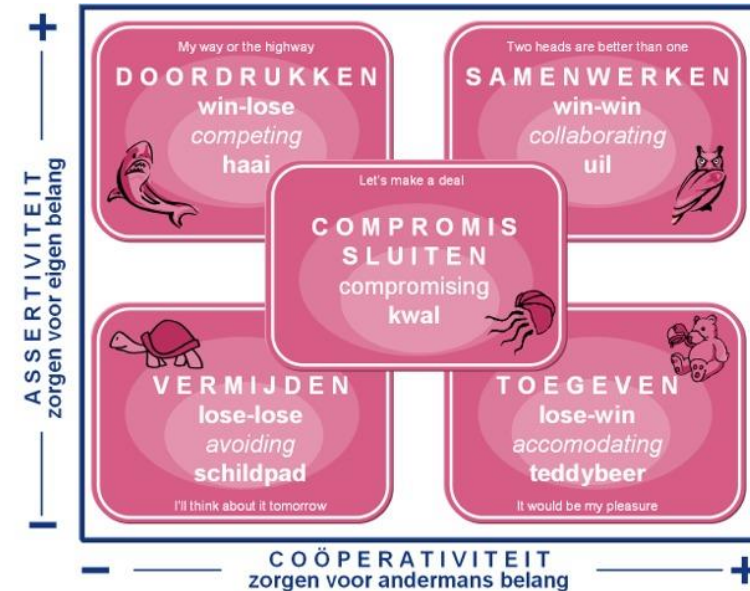

Ik kom op voor mijn eigen belangen zonder die van anderen uit het oog te verliezen. Ik stort regelmatig op de emotionele bankrekening van anderen. Wanneer er conflicten ontstaan, ga ik op zoek naar oplossingen die voor beide partijen werken.

- *Ik wil graag iets anders doen, maar dat mag zeker niet?*
- *Ik ben boos, want ik heb maar een 8/10 en mijn buur een 9/10.*
- *Niemand luistert naar mijn ideeën.*

- Denken vanuit overvloed: we kunnen allemaal winnen.
- Oplossingen zoeken waar iedereen voordeel bij heeft.
- Een ander zijn succes zegt niets over mijn prestaties.

Gewoonte 4

Denk win-win: zoek naar voordeel voor iedereen

11 Gewoonte 4: Denk win-win

- 12 De leerkracht stimuleert het verplaatsen in een ander.
- 13 De leerkracht benoemt (spontane) win-win situaties.

11 Gewoonte 4: Denk win-win

- 12 De leerlingen kunnen in een situatie ook de voordelen van een ander (helpen) bedenken en of regelen.
- 13 De leerlingen kunnen een win-win situatie benoemen.

Gewoonte 4

Denk win-win: zoek naar voordeel voor iedereen

Ik luister naar de ideeën en gevoelens van anderen. Ik probeer dingen vanuit hun standpunt te bekijken. Ik luister naar anderen zonder hen te onderbreken. Ik durf mijn ideeën naar voren te brengen. Ik kijk mensen aan wanneer ik met ze praat.

- *Ik versta mijn klasgenootjes nooit.*
- *Ik weet al hoe we dit groepswork gaan doen: jij dit, ik dat. Hoezo, je doet niet meer mee?*

- Actief luisteren
- Begrijp ik het goed dat jij...
- Ik luister voor ik praat.
Ik probeer andere meningen te begrijpen

Gewoonte 5

Eerst begrijpen, dan begrepen worden -
Luister voordat je praat

14 Gewoonte 5: Eerst begrijpen, dan begrepen worden

15	De leerkracht laat het goede voorbeeld zien door eerst een ander te begrijpen en daarna de persoonlijke mening te delen.
16	De leerkracht benoemt (spontane) situaties die passen bij deze gewoonte.

14 Gewoonte 5: Eerst begrijpen, dan begrepen worden

15	De leerlingen luisteren naar de ander voordat ze hun eigen verhaal vertellen.
16	De leerlingen kunnen taal inzetten om actief het verhaal van anderen te begrijpen.

Gewoonte 5

Eerst begrijpen, dan begrepen worden -
Luister voordat je praat

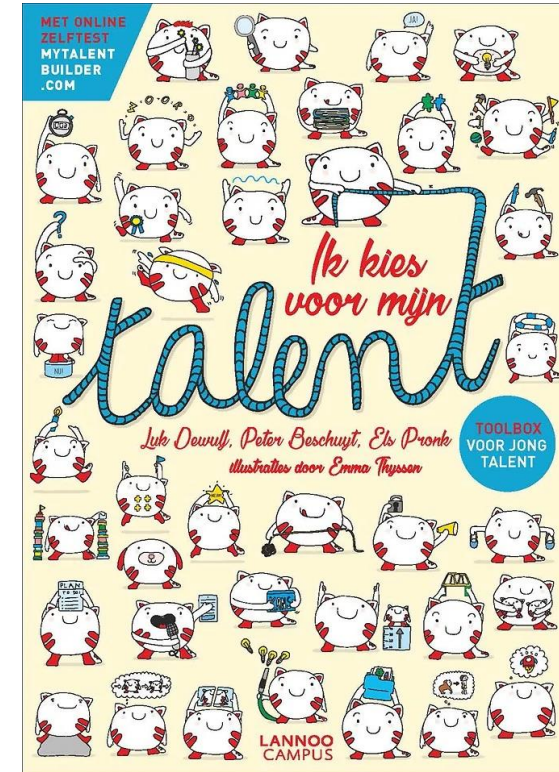

- *Ik wil niet voetballen met hen, zo verliezen we steeds.*
- *Ik wil niet samenwerken met die, die leest zo traag.*
- *Mag ik dit groepswork niet alleen doen?*

Ik waardeer de sterke punten van andere mensen en leer van hen. Ik kan goed opschieten met mensen, ook als zij anders zijn dan ik. Ik kan goed samenwerken in een team. Ik vraag andere mensen naar hun ideeën om problemen op te lossen, omdat ik weet dat we samen betere oplossingen kunnen bedenken dan ieder van ons alleen. Ik ben bescheiden.

- 1+1 = 3
- Iedereen heeft talenten. Ik kan leren van anderen.
- Samen kan je meer dan alleen.

17 Gewoonte 6: Creëer synergie

18 De leerkracht stimuleert het samenwerken.

19 De leerkracht benoemt (spontane) situaties waarin synergie voorkomt.

17 Gewoonte 6: Creëer synergie

18 De leerlingen nemen initiatief tot samenwerken.

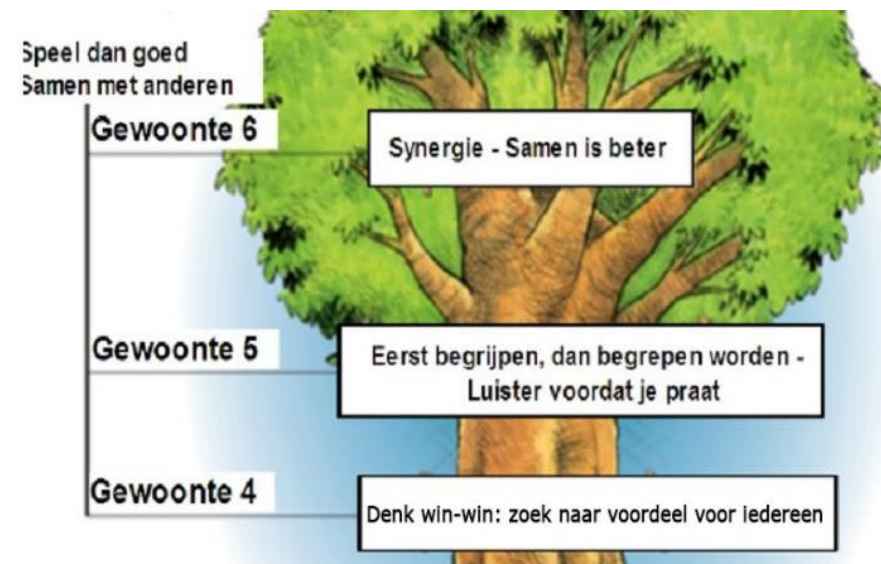
19 De leerlingen zien voordelen van samenwerken en kunnen deze benoemen.

Gewoonte 6

Synergie - Samen is beter

Overwinningen op de omgeving

- Van onafhankelijkheid naar wederzijdse afhankelijkheid
- Effectiever samenwerken en wederkerigheid

Balans

- Persoonlijk leiderschap van je leven onderhouden
- Balans en zelfzorg

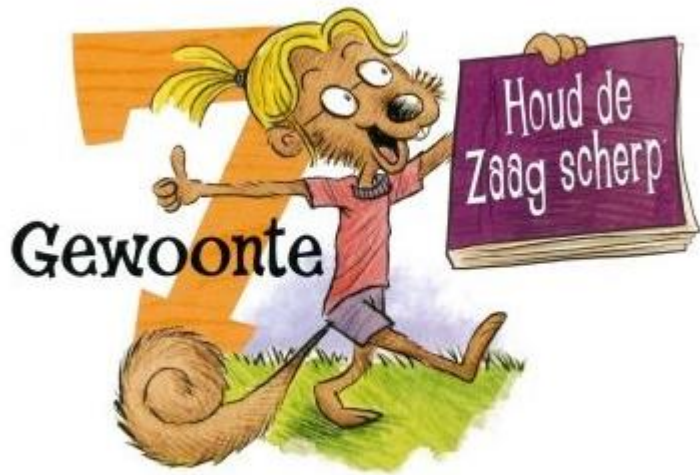

En vergeet niet om goed voor jezelf te zorgen

Gewoonte 7

Houd de zaag scherp - Balans voelt het best

Ik zorg voor mijn lichaam door gezond te eten, voldoende te bewegen en genoeg te slapen. Ik breng tijd door met familie en vrienden. Ik leer op heel veel verschillende manieren en op heel veel verschillende plekken, niet alleen op school. Ik neem de tijd om anderen te helpen.

- *Ik lees altijd en overal. Ik wil niet sporten, dan verlies ik tijd.*
- *Ik game continu, vergeet te slapen of te eten.*
- *Ik eet alleen nog appelmoes.*

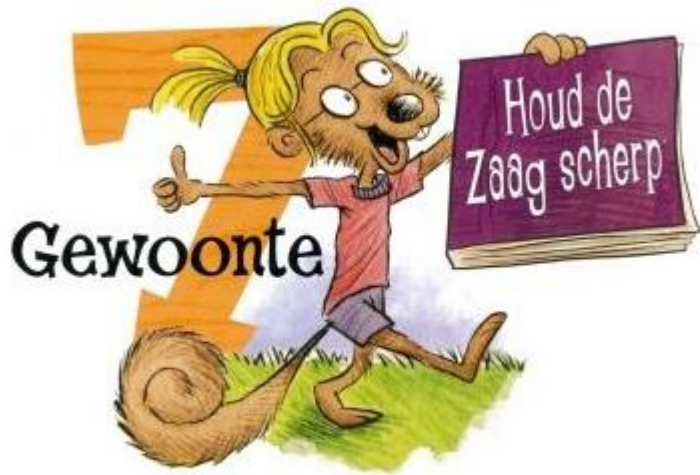
- Zelf-zorg (Fysiek/Mentaal/Spiritueel/Emotioneel)
- Emotie-regulatie
- Ik zoek naar evenwicht in elke dag.
Ik eet gezond, slaap genoeg, beweeg en hou van nieuwe dingen leren en mensen ontmoeten.

En vergeet niet om goed voor jezelf te zorgen

Gewoonte 7

Houd de zaag scherp - Balans voelt het best

20 Gewoonte 7: Houd de zaag scherp

21 De leerkracht biedt ruimte voor ontspanning.

22 De leerkracht biedt ruimte voor rust.

23 De leerkracht geeft het goede voorbeeld door (persoonlijke) keuzes te delen en/of toe te lichten.

20 Gewoonte 7: Houd de zaag scherp

21 De leerlingen geven zelf aan wanneer ze rust nodig hebben (wc bezoek, even iets anders doen enz...)

En vergeet niet om goed voor jezelf te zorgen

Gewoonte 7

Houd de zaag scherp - Balans voelt het best

Gewoonten Leerkrachtgebonden

1 Gewoonte 1: Wees Proactief

2 De leerkracht heeft de spullen klaarliggen voor de start van de les.

3 De leerkracht laat leerlingen zelf een oplossing bedenken.

4 Gewoonte 2: Begin met het einddoel voor ogen

5 De leerkracht communiceert duidelijk wat het einddoel is.

6 De leerkracht stimuleert de leerlingen om mee te denken over het einddoel.

7 De leerkracht controleert of het einddoel behaald is.

8 Gewoonte 3: Belangrijke zaken eerst

9 De leerkracht biedt leerlingen de kans om zelf een planning te maken.

10 De leerkracht geeft het goede voorbeeld door belangrijke zaken eerst te kiezen.

11 Gewoonte 4: Denk win-win

12 De leerkracht stimuleert het verplaatsen in een ander.

13 De leerkracht benoemt (spontane) win-win situaties.

14 Gewoonte 5: Eerst begrijpen, dan begrepen worden

15 De leerkracht laat het goede voorbeeld zien door eerst een ander te begrijpen en daarna de persoonlijke mening te delen.

16 De leerkracht benoemt (spontane) situaties die passen bij deze gewoonte.

17 Gewoonte 6: Creëer synergie

18 De leerkracht stimuleert het samenwerken.

19 De leerkracht benoemt (spontane) situaties waarin synergie voorkomt.

20 Gewoonte 7: Houd de zaag scherp

21 De leerkracht biedt ruimte voor ontspanning.

22 De leerkracht biedt ruimte voor rust.

23 De leerkracht geeft het goede voorbeeld door (persoonlijke) keuzes te delen en/of toe te lichten.

Gewoonten Leerlinggebonden

1 Gewoonte 1: Wees Proactief

2 De leerlingen zijn (intrinsiek) gemotiveerd om aan het werk te gaan.

3 De leerlingen ondernemen zelf actie om hun kennis of vaardigheid te verbeteren.

4 Gewoonte 2: Begin met het einddoel voor ogen

5 De leerlingen weten wat het einddoel is.

6 De leerlingen denken kritisch na over een realistisch einddoel.

7 De leerlingen zijn geïnteresseerd in het einddoel.

8 Gewoonte 3: Belangrijke zaken eerst

9 De leerlingen kiezen ervoor om de belangrijkste taak als eerst af te ronden.

10 De leerlingen kunnen uitleggen waarom ze een bepaalde keuze in volgorde van taken nemen.

11 Gewoonte 4: Denk win-win

12 De leerlingen kunnen in een situatie ook de voordelen van een ander (helpen) bedenken en of regelen.

13 De leerlingen kunnen een win-win situatie benoemen.

14 Gewoonte 5: Eerst begrijpen, dan begrepen worden

15 De leerlingen luisteren naar de ander voordat ze hun eigen verhaal vertellen.

16 De leerlingen kunnen taal inzetten om actief het verhaal van anderen te begrijpen.

17 Gewoonte 6: Creëer synergie

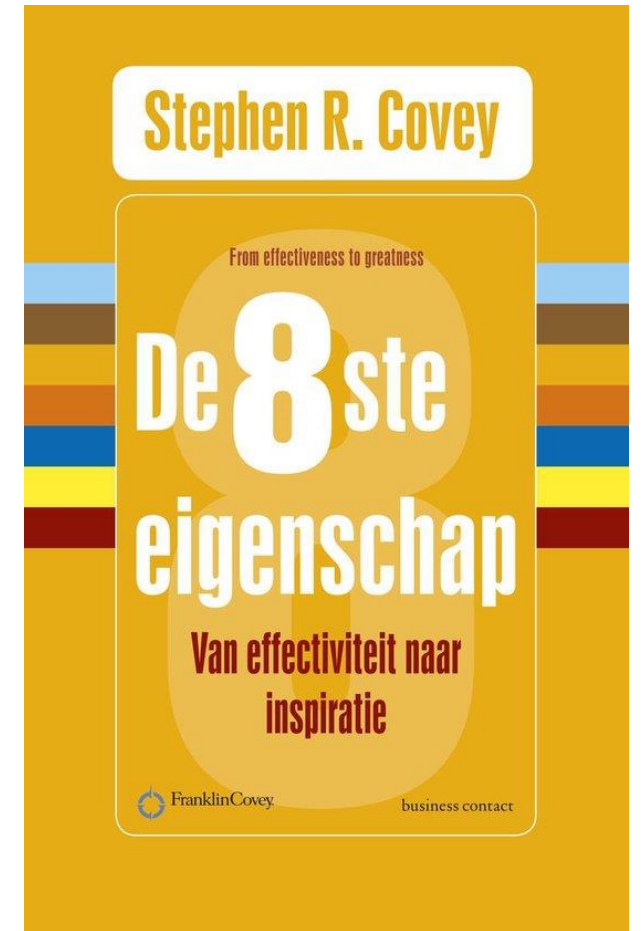
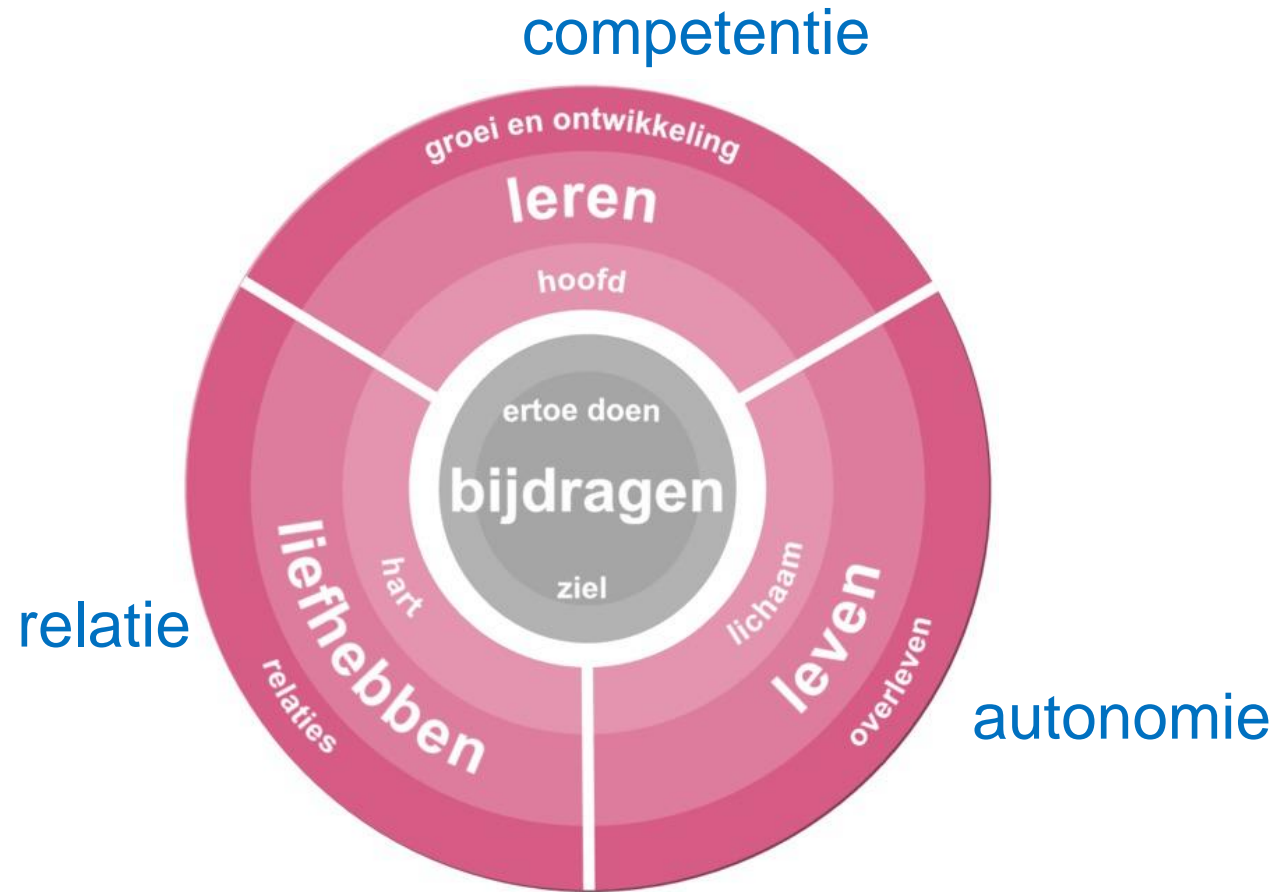
18 De leerlingen nemen initiatief tot samenwerken.

19 De leerlingen zien voordelen van samenwerken en kunnen deze benoemen.

20 Gewoonte 7: Houd de zaag scherp

21 De leerlingen geven zelf aan wanneer ze rust nodig hebben (wc bezoek, even iets anders doen enz...)

8^e eigenschap

Geen lesmethode, maar voorbeeldgedrag

= benoemen van de 7 gewoonten in situaties
= uitleggen welke gewoonten achter (eigen)
keuzes schuilen

van de leerkracht/team

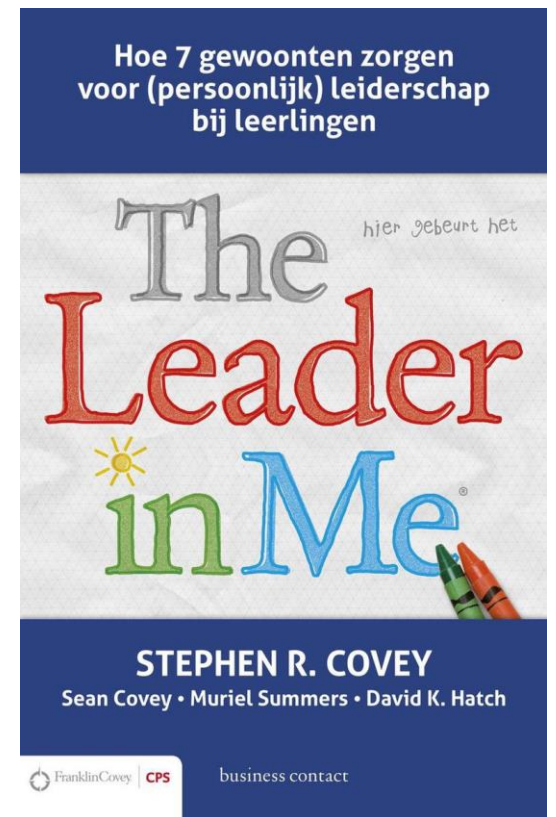
= zelf leven/werken volgens de
7 gewoonten

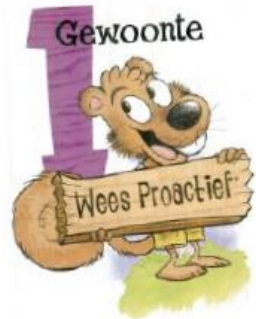
Waarom?

- Stimuleert de autonomie van leerlingen en leerkrachten
- Werkt aan stevige relaties en groepsvorming bij leerlingen en leerkrachten
- Leert ruimere vaardigheden (cfr UNESCO) aan bij leerlingen en leerkrachten

BONUS

- Betere leerresultaten gemeten (veilige leeromgeving)
- Stimuleert pro sociaal gedrag / vermindert risicogedrag
- Structuur en gemeenschappelijke taal werkt ook positief bij leerlingen met extra noden.

EN CONTROLEER JOUW LEREN!

VOOR JE ZEGT: 'IK BEN KLAAR' VRAAG JEZELF EERST

- IS MIJN WERK COMPLEET?
- IS MIJN WERK NET EN LEESBAAR?
- HEB IK MIJN BEST GEDAAN?
- HIELD IK REKENING MET ALLE TIPS EN FEEDBACK?
- HEB IK ALLES INGEVULD EN AFGEWERKT WAT MOEST?
- IS ER IETS DAT IK KAN DOEN OM HET NOG BETER TE MAKEN?
- BEN IK TEVREDEN MET DIT ALS MIJN BESTE WERK?

IN DE KLAS!

ZORG VOOR JE MATERIAAL
LUISTER NAAR ELKAAR
WERK DOOR
STEEK JE HAND OP

OP HET TOILET!

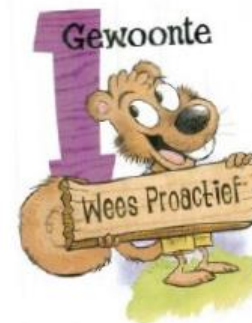
SPOEL DOOR
HANDEN WASSEN
NIET SPELEN

OP DE SPEELPLAATS!

WEES LIEF
SPEEL SAMEN
ELK OM BEURT
DEEL

IN DE EETZAAL!

EET NETJES
RUIM OP
STAP
ZACHT STEM
HELP ELKAAR

OP DE GANG!

STAP
GELUIDSNIVEAU 0
NIET DUWEN

Habit 2: Begin with the End in Mind

Name: _____

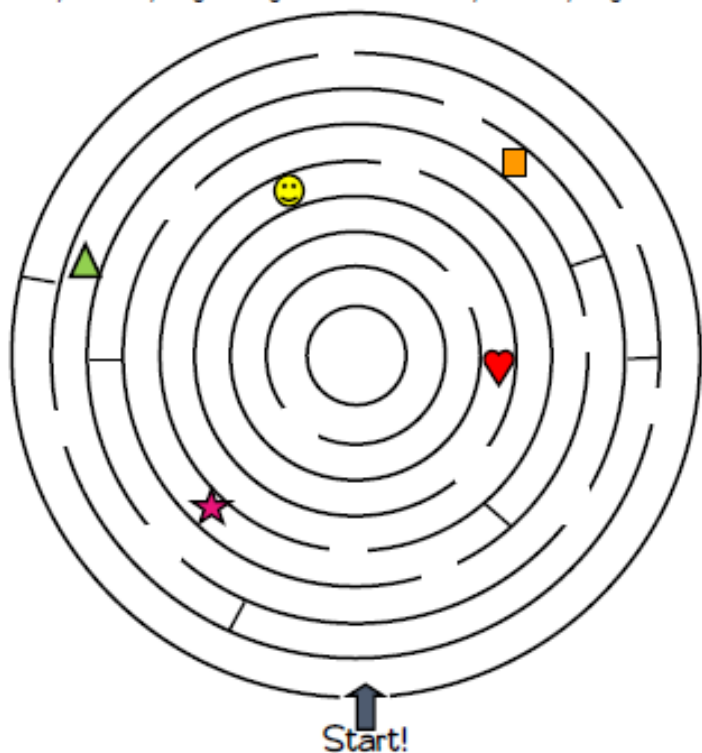
Step 1: Make a Goal

Which shape will be your goal in this maze? Circle your choice.

Step 2: Have a Plan

How will you reach your goal? Begin at the arrow and try to reach your goal.

Doelenkaart blok 3A

Naam: _____

Onderdeel	Aantal opgaven goed	Voor de toets			Aantal opgaven goed	Na de toets		
		Ik kan hulp gebruiken.	Ik ben aan het oefenen.	Ik kan het uitleggen.		Ik kan hulp gebruiken.	Ik ben aan het oefenen.	Ik kan het uitleggen.
1. Kommagetallen	10/10				10/10			
2. Cijferend vermenigvuldigen	5/5				5/5			
3. oriëntatie getallen tot 1.000.000	10/10				10/10			
4. digitaal rekenen met min, sec en honderste sec	10/10				10/10			
5. kommagetallen bij lengte	X				3/5			
6. cijferend aftrekken van geldbedragen	5/5				5/5			
7. oriëntatie getallen tot 1.000.000	5/5				5/5			
8. optellen en aftrekken van gelijknamige breuken	X				4/5			

Huiswerkplanner: week van

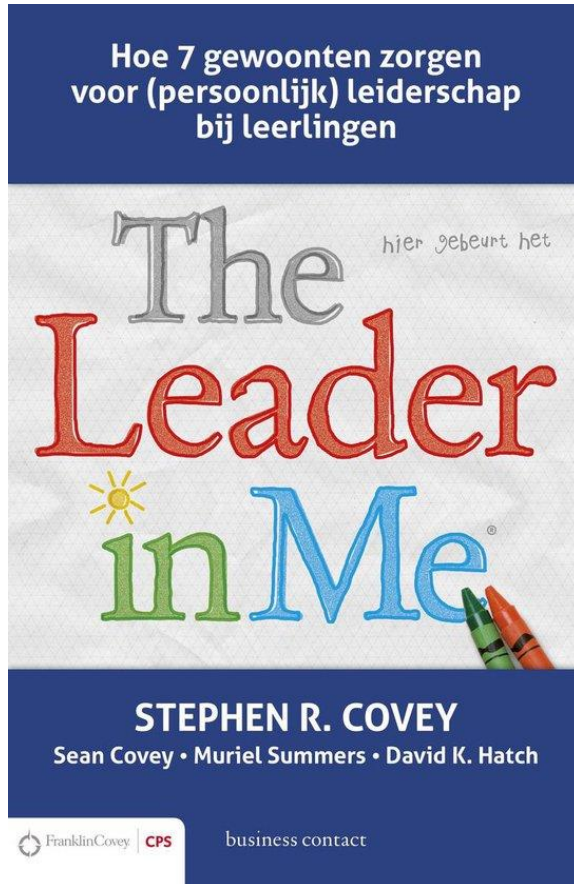
	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag	Weekend
16.30 – 17.00						
17.00 – 17.30						
17.30 – 18.00						
18.00 – 18.30						
18.30 – 19.00						
19.00 – 19.30						
19.30 – 20.00						

Zelfstandig werk voor leerlingen:

- Inoefentijd/werktijd
- Weekcontract
- Contractwerk
- (Onderzoeks)project van de maand

Meer lezen?

[Link Excelfile](#)

Contact

tine.vandenbogaerde@bserasmus.be
www.linkedin.com/in/tinevandenbogaerde

